

โครงการนวัตกรรมไทยในสถานบริการและขยายบริการสู่ชุมชน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั่วหนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

การนวด (massage) เป็น ศาสตร์และศิลป์ ที่ใช้ใน การบำบัด รักษา อาการเจ็บป่วยของมนุษย์มาช้านาน ในสังคมตะวันตกและสังคมตะวันออก มีการใช้การนวด เพื่อบำบัด รักษาและดูแลสุขภาพอย่างแพร่หลาย จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการนวดไทยที่เก่าแก่ที่สุด เช่นข้อรา华 พ.ศ. ๑,๔๐๐ คือ ศิลปะอาหริสก์อียิปต์ที่มี ที่บุดพนในปัมมะมะ ลงรักกับสมัยพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งได้จารึกเกี่ยวกับการปฏิบัติ การใช้ สมุนไพร หลอดเลือดในรักษาโรคด้วยการรำข้าว สารน้ำสารน้ำจะเป็นยาหยอดเข้าไปในร่างกาย แต่เดียวที่มีความถึง ปัจจุบัน แต่เป็นที่น่าเสียดายที่การนวดแบบเดิมของไทยไม่มีผู้ให้ความสนใจเท่าที่ควร จนดูเหมือนกับได้ถูกทอดทิ้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลทางประวัติศาสตร์ ที่ไม่มีการสอนอย่างถูกต้องและเบี่ยงแบ่งแผน การเรียนต้องใช้ความอุตสาหะอย่างมาก รายได้น้อย หรือเห็นว่าการรักษาแผนปัจจุบันให้ผลดีและรวดเร็วกว่า เป็นต้น แท้จริงแล้วมนวงนวดแบบไทยที่มีฝีมือจริงๆ ย่อมได้รับการยกย่องไม่แพ้แพทย์แผนปัจจุบันและมีรายได้พอสมควรแก่ความสามารถ ทั้งยังอาจเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาการนวดให้แก่คนชน นับเป็นการอนรักษ์มรดกโลกอีกด้วย

การนวดแบบไทยที่ถูกวิจัยนั้น รู้จักกันทั่วไปว่า “ จับเส้น ” เพื่อให้เลือดลมเดินได้สะดวกขึ้น ซึ่งตรงกับการแพทย์แผนปัจจุบัน คือ การนวดเพื่อเพิ่มหรือส่งเสริมการไหลเวียนของเลือดและน้ำเหลือง ทำให้การทำงานของอวัยวะที่อยู่ห่างออกไปจากบริเวณนวดซึ่งเต็มมีน้อยกลับเพิ่มขึ้น จนกลับสู่สภาวะปกติ ฉะนั้น ข้อบ่งใช้ของการนวด จึงมีมากmany อาทิ ใช้รักษาหรือบรรเทาอาการต่างๆ ได้แก่ เคล็ด ขัดยอก ชัน គอแข็งจากการกดหมอนรักษาอาการอาหารไม่ย่อย ท้องอืดเพื่อ ท้องผูก ปวดหลัง เจ็บเอว ปวดเข่า ตะคริว ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ อาการวิงเวียน ช่วยคลายความเครียดทางด้านร่างกายและจิตใจ ช่วยให้หัวที่เคลื่อนกลับเข้าที่ ใช้นวดในการกีฬา เป็นต้น ในสภาวะปัจจุบันประชาชนหันมาดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น อันเนื่องมาจากนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ที่สามารถให้ประชาชนเลือกรับบริการได้จาก “ สถานบริการ ใกล้บ้าน ใกล้ใจ ” ที่เปิดให้บริการแพทย์แผนไทย เช่น การนวดฝ่าเท้า ซึ่งมีประโยชน์สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการมีน้ำชาเท้า ปวดหัวเข่า สามารถบำบัดได้ด้วยการนวดฝ่าเท้า ทำให้อาการดังกล่าวดีขึ้น จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยหันไปพึ่งยาแก้ปวดหรือยาชุดจนมีอาการแทรกซ้อนและเป็นอันตรายตามมา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง ได้เปิดให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สัปดาห์ละ ๒ วัน มีหนอนวดแผนไทยที่ผ่านการอบรมให้บริการ ๒ คน โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณในการจ้างหมอนวดจากโรงพยาบาลบ้านไผ่ ๑ คน และจ้างตามโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพตั้งแต่พื้นที่ตำบลหัวหนอง ๑ คน มีผู้รับบริการเฉลี่ยวันละ ๘ - ๑๐ คน ประเมินความพึงพอใจ ผู้มารับบริการได้มากกว่า ร้อยละ ๙๐

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการของรัฐ
 ๒. เพื่อพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยแพทย์ทางเลือก
 ๓. เพื่อติดตามและประเมินมาตรฐานการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
 ๔. เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ว้าถึงและถูกหลักการแพทย์แผนไทย
 ๕. เพื่อพัฒนาเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย เช่น นวด ประคบรอบสมุนไพร ยาสมุนไพร
 ๖. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยในชนบท

โครงการนวัตกรรมไทยในสถานบริการและขยายบริการสู่ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนองงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพฯอบท. หัวหนอง ปี ๒๕๖๔ ทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท(-สามหมื่นบาทถ้วน-)

นักวิชาการสารสนเทศปฏิบัติการ
นางสาวศิริพร พะเพย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์

กิจกรรมเป้าหมาย

ประชาชนที่เข้ามารับบริการและเข้ามาร่วมกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

๑. ปรับปรุงสถานบริการให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานงานแพทย์แผนไทย
๒. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบวันเปิดให้บริการ
๓. จัดหาพนักงานดูแลที่ผ่านการอบรมหลักสูตรดูแลแผนไทย
๔. ให้บริการนวดรักษา ประคบ สมุนไพร และอบสมุนไพรในสถานบริการและในชุมชน
๕. ขัดสนุนเพื่อให้บริการผู้รับบริการแพทย์แผนไทยให้เพียงพอ

พื้นที่ดำเนินการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง

ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
งบประมาณ

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์กรบริหารส่วนตำบลหัวหนอง
ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ประเภทกิจกรรม (๑) สนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ
ดังรายละเอียดดังนี้

๑. ค่าตอบแทนหมอนวดแพทย์แผนไทย วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑๐๐ วัน
รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท (-สามหมื่นบาทถ้วน-)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนได้รับบริการนวดแผนไทยที่ถูกวิธีโดยหมอนวดที่ผ่านการอบรม
๒. ประชาชนมีการใช้ยาแผนปัจจุบันที่ไม่จำเป็นลดลง
๓. มีการรักษาด้วยแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น เกิดเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทยทุกหมู่บ้าน

การประเมินผล

๑. ร้อยละ ๙๐ ของผู้มาใช้บริการในคลินิกแพทย์แผนไทยมีความพึงพอใจ
๒. สถานบริการผ่านการประเมินมาตรฐานงานบริการแพทย์แผนไทย
๓. มีแกนนำเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย

ผู้เขียนโครงการ

.....
.....

(นางสาวศิริพร พะเศษ)

นักวิชาการสาธารณสุข

โครงการนวดแผนไทยในสถานบริการและขยายบริการสู่ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง
งบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพฯอบต.หัวหนอง ปี ๒๕๖๔ ทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท(-สามหมื่นบาทถ้วน-)

..... ๑๗.๑๐.๒๕๖๔
นางสาวศิริพร พะเศษ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ผู้เสนอโครงการ

(นายคันธ พาที)

ผู้อำนวยการ รพ.สต.หัวหนอง

ผู้พิจารณาโครงการ

(นายสมหวัง ดาภิเษก)

คณะกรรมการผู้แทน ส.อบต.

(นายสิงห์ ไสเซี่ยว)

คณะกรรมการผู้แทน อสม.

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายจิรวิชญ ป้องcharie)

เลขานุการกองทุนฯ ปลัด อบต.หัวหนอง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสมบรรณ หมื่นแก้ว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง

ประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ตำบลหัวหนอง

โครงการนวดแผนไทยในสถานบริการและขยายบริการสู่ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวหนอง
งบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพอาบต.หัวหนอง ปี ๒๕๖๔ ทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท (-สามหมื่นบาทถ้วน-)

๑๗๐๙ ๑๒๐/๑๘๖
นางสาวศิริพร เกษ雍
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

แบบรายงานผลการดำเนินงาน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ อบต.หัวหนอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

**๑. ชื่อโครงการ โครงการนวดแผนไทยในสถานบริการและขยายบริการสู่ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลหัวหนอง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔**

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนามาตรฐานการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการของรัฐ
๒. เพื่อพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยแพทย์ทางเลือก
๓. เพื่อติดตามและประเมินมาตรฐานการให้บริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ
๔. เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการทั่วถึงและถูกหลักการแพทย์แผนไทย
๕. เพื่อพัฒนาเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย เช่น นวด ประคบ อบสมุนไพร ยาสมุนไพร
๖. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยในชุมชน

๓. งบประมาณ

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าตอบแทนหมอนวดแพทย์แผนไทย สัปดาห์ ละ ๒๙๐๗ ล. ๓๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน
๑๐๐ วัน เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)
๔. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๔. ผลการดำเนินงาน

๑. ประชาชนได้รับบริการนวดแผนไทยที่ถูกวิธีโดยหมอนวดที่ผ่านการอบรม
๒. ประชาชนมีการใช้ยาแผนปัจจุบันที่ไม่จำเป็นลดลง
๓. มีการรักษาด้วยแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น เกิดเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทยทุกหมู่บ้าน

๕. ประเมินผล

๑. ร้อยละ ๙๐ ของผู้มารับบริการในคลินิกแพทย์แผนไทยมีความพึงพอใจ
๒. สถานบริการผ่านการประเมินมาตรฐานงานบริการแพทย์แผนไทย
๓. มีแกนนำเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย

๖. ปัญหา/อุปสรรค

๑. ไม่สามารถตั้งงบประมาณข้ามปีล่วงหน้าได้ ทำให้ต้นปีงบประมาณเงินตอบแทนหมอนวดออกล่าช้า

๗. ข้อเสนอแนะ

๑. ให้คณะกรรมการสามารถตั้งงบประมาณล่วงหน้าได้ โดยพิจารณาจากงบประมาณสมทบทจาก อบต.
ก่อนได้ และอนุมัติโครงการต่อเนื่องได้

ภาพกิจกรรม

